

KEŞF-İ YOZGAT

EUROPEAN
SOLIDARITY
CORPS

Erasmus+

eurodesk
Türkiye

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	1
KEŞF-İ YOZGAT	2
YOZGAT - MERKEZ	4
SARIKAYA	10
AYDINCIK	11
ÇEKEREK	13
AKDAĞMADENİ	14
SORGUN	18
BOĞAZLIYAN	19
KADIŞEHİRİ	20
ÇANDIR	21
GELENEKSEL YEMEKLERİMİZ	22
GELENEKSEL OYUNLARIMIZ VE YÖRESEL KIYAFETLER	24

ÖNSÖZ

Keşf-i Yozgat, Türkiye Ulusal Ajansı tarafından desteklenen, Avrupa Dayanışma Programı kapsamında yürüttüğümüz bir projedir.

Turizm sektörü ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın önemli yapı taşlarından bir tanesidir. Özellikle ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalı bölgelerde kırsal turizm kalkınmada önemli rol oynamaktadır. İç Anadolu bölgesinde yer alan Yozgat ili mevcut kırsal turizm alanlarıyla alternatif bir turizm merkezi olmaya adaydır. Ekonomisi tarım, hayvancılık ve madencilığe dayalı olan Yozgat'ın turizm sektöründe de gelişmesi kırsal kalkınmayı olumlu yönde etkileyecektir. Fakat Yozgat ilinin kırsal turizm açısından gelişmesi için gerekli olan doğal, kültürel, tarihi değerlere sahip olmasına rağmen mevcut kırsal turizm potansiyelini istenilen şekilde değerlendiremediği görülmektedir. Bu projemiz kapsamında Yozgat'ın mevcut kırsal turizm potansiyelinin ortaya çıkarılması için çalıştaylar, ziyaretler, tanıtımlar gibi faaliyetler düzenlenmiştir.

Yozgat'ın potansiyel kırsal turizm çeşitlerinin, termal sağlık turizmi, kültür turizmi, doğa ve spor turizmi, çiftlik turizmi, köy turizmi, yayla turizmi, tarım turizmi, kırsal su etkinlikleri turizmi, inanç turizmi şeklinde sıralanabilmektedir. Projemiz kapsamında yapılan çalışmalarla yerel halka ve gençlere tanıtımlar yapılarak, Yozgat'ın kalkınması, göçün önlenmesi ve işsizliğin önlenmesine katkı sunacağına inanmaktayız. Proje kapsamında Yozgat'ın kırsal turizm ve kültürel mirasının tüm yönleri ile ele alınarak, unutulmaya yüz tutmuş kültürel öğelerin canlandırılarak, evrensel değerlere sahip kültürel miraslar gençler tarafından tanındı.

Proje kapsamında gençler tarafından Yozgat'ın bir tanıtım filmi çekildi. Yozgat'ın tanıtımı konusunda broşür, kitapçık ve Yozgat'a ait bir harita hazırlanmıştır. Projenin hazırlanmasında ve yürütülmesinde emeği geçen bütün genç arkadaşlarıma ve bu projenin ilimize kazandırılması noktasında destek sağlayan Türkiye Ulusal Ajansına çok teşekkür ederim.

Halil UĞUZ
Sorgun Gençlik Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

KEŞF-İ YOZGAT

Merkez

- Yozgat Çamlık Milli Parkı
- Yozgat Saat Kulesi
- Çapanoğlu Cami
- Yozgat Askerlik Şubesi
- Yozgat Lisesi
- Hayri İnal Konağı
- Yusuf Karslıoğlu Konağı (Arkeoloji Müzesi)
- Yozgat Müzesi (Nizamoğlu Konağı)
- Tavium Antik Kent
- Hüzni Baba Konağı
- Çeşka Yeraltı Şehri
- Yozgat Askerlik Şubesi
- Yozgat Lisesi
- Hayri İnal Konağı

Aydıncık

- Kazankaya Kanyonu
- Şebekpınarı Piknik Alanı
- Peletli Göl

Çandır

- Çandır Şahruh Bey Mescidi
- Çandır Kümbedi (Şah Sultan Hatun Türbesi)
- Merkez Camii Eski Minaresi

Akdağmadeni

- Akdağmadeni Ormanları
- Akdağmadeni Kilisesi
- Kadıpınarı Yaylası
- Eski Cezaevi - Tiftik Han
- İstanbulluoğlu Camii
- Sağlık Ocağı (Küpçüoğlu Evi)
- Eski Askerlik Şubesi
- Hisarbeyli (Yoğurturdu) Yaylası
- Ptt Binası
- Rıfat Koç Konağı
- Muşali Kalesi

Boğazlıyan

- Bahariye Kaplıcaları
- Yeraltı Şehirleri
- Yazıkışla Tapınağı
- Akköprü

Çayıralan

- Çayıralan Çerkez Bey Türbesi
- Yahyasaray (Sırıklı) Yaylası
- Çayıralan Ormanları
- Dikilitaş Tümülüsü

Çekerek

- Kızlar Kayası
- Çekerek Köprüsü
- Süreyya Bey Barajı
- Çekerek Şehitler Anıtı (Abide)

Saraykent

- Çınçınlı Sultan Hanı (Eski Han)
- Saraykent Yılan Boynu Tepesi
- Saraykent Kaplıcaları
- Saraykent Kaplıcaları

Sorgun

- Kerkenes Harabeleri (Kayıp Şehir Pteria)
- Karakız Ve Kazankaya Hitit Heykel Atölyeleri
- Gedikhasanlı Şakir Efendi Türbesi
- Sorgun Garipler Köyü Kilisesi

Yenifakılı

- Eski Adliye Binası
- İstasyon Binası
- Taşaltı Höyüğü Hasan Paşa Cami
- Damlalı Kemikli Mağara

Kadışehir

- Akçakale
- Çekereksu Hanı

Sarıkaya

- Sarıkaya Roman Hamamı
- Yozgat Sarıkaya Kaplıcaları
- Hisarbeyli (Yoğurtyurdu) Yaylası
- Yozgat Sarıkaya Kaplıcaları
- Hisarbeyli (Yoğurtyurdu) Yaylası

Şefaati

- Paşaköy Kasabası Tokmak Hasan Paşa Cami
- Şefaati "Koşa Köprüsü"
- Şefaati Tren İstasyonu Binası

Yerköy

- Tuzla Köprüsü
- Saray Çapanoğlu Cami
- Yerköy Kaplıcaları
- Tren Garı
- Keçi Kalesi

YOZGAT - MERKEZ

Çamlık Milli Parkı

Yozgat Çamlığı Milli Parkı 1982 yılında yapılan bir araştırmaya göre, Kafkas Çamı (Pinus nigra Arn. Subsp. Pallasiana) denilen 400 – 500 yaşlarında Karaçam türünü barındırmaktadır. Bu çam türü Türkiye’de sadece Çamlık’ta bulunmakta ve halen tohum verebilmektedirler. Ayrıca Çamlık’ta 43 familya ve 144 cins içinde toplam 212 bitki türü yaşamakta olup, bunların içinde 30’a yakın endemik tür bulunmaktadır. Bu nedenle Yozgat Çamlığı’nda botanik turizm potansiyeli de bulunmaktadır.

Yozgat Çamlık Milli Parkı 1958 yılında milli park ilan edilmiştir. 264 hektarlık alanına sahip olan Çamlık Milli Parkı Türkiye’nin ilk milli parkıdır.

Çamlık Milli Parkında Orta Anadolu’nun mevcut bilinen hayvan türlerinin yanında Beyaz Kartal olarak bilinen, Amerika’ya has Altın Kartallar 1992 yılına kadar görülmekte idi. Çamlık Milli Parkı; içindeki 30’a yakın endemik bitki türü, Amerika’nın Beyaz Kartalı ve sadece Çamlık’ta bulunan Karaçam türlerinin korunması ve tanıtılması, sosyal, kültürel ve turizm faaliyetlerine uygun olması, özellikle yakın çevresinin açık hava rekreasyon ve dinlenme ihtiyacını karşılayabilmesi amacıyla milli park ilan edilmiştir.

Yozgat Saat Kulesi

Yozgat Saat Kulesi Tevfik Zade Ahmet Bey’in belediye başkanlığı zamanında Şakir Usta adındaki bir ustaya yaptırılmıştır. Yozgat şehir merkezindeki bu heybetli ve asırlık kule zemin kat ve çanların bulunduğu kısımlarla birlikte yedi kattır. Sarı köfedeki kesme taşlarla inşa edilmiştir. Çanların bulunduğu kattan itibaren üstteki ilk kattaki her cepheye ayrı yerleştirilmiş 4 saat bulunmaktadır. Her saat başında çalan çanlar şehrin her tarafından duyulacak şekildedir. Saatlerin 4 ayar topuzunun 250 kilogram olduğu söylenmektedir. Kuledeki saatler kule ile aynı yaşıdadır.

Yozgat Lisesi

Lise Binası bodrum kat hariç iki katlıdır. Yapı malzemesi olarak kesme sarı taş kullanılmıştır. Binaya giriş Güney cepheden sağlanmış olup, giriş kapısı üzeri cumbalıdır. Giriş kapısı üzerinde mermer taş üzerine yazılmış altı satırlık kitabesi mevcuttur. Kitabesi silindiğinden okunamamaktadır. Ancak kaynaklarda Binanın H.1311/ M.1895 - 1896 tarihlerinde yapıldığı belirtilmektedir. Çıkmalarda ön cephelerde dörder, yan cephelerde dörder adet olmak üzere sekiz adet kemerli demir şebekeli pencereler mevcuttur. Cumbada, iki yan cephede birer adet, cumba cephesinde iki adet olmak üzere dört adet yuvarlak kemerli silme taş çerçeveli pencere mevcuttur.

Cumbanın cephesindeki pencerelerin kilit taşlarında sütun başına benzeyen süsleme elemanları vardır. Birinci kat pencereleri demir şebekelidir. Giriş kapısı silme taş çerçeveli, yuvarlak kemerli olup kapı kanatları ahşaptır. Kapı üzerinde yarım daire şeklinde silme taş çerçeveli bir pencere vardır. Kuzey cephede boydan boya ikinci katta üç çıkma mevcut olup bunlardan ortadaki yarımay şeklindedir. Çıkmalardan kenardakine yuvarlak kemerli taş çerçeveli üçer pencere dairevi çıkmada yuvarlak kemerli üç pencere vardır. Kenar çıkmaları ile orta çıkma arasındaki boşluklarda üçer adet yuvarlak kemerli taş çerçeveli üçer pencere dairevi çıkmada yuvarlak kemerli

üç pencere vardır. Kuzey cephede boydan boya ikinci katta üç çıkma mevcut olup bunlardan ortadaki yarımay şeklindedir. Batı cephede, yanlardan çıkma mevcut olup çıkmalardan birinde baca kısmı vardır. Batı cephesinde yuvarlak kemerli taş çerçeveli ikinci bir giriş kapısı mevcut olup birinci katta sekiz adet pencere vardır. Ayrıca bu cephede bodrum kat girişi yer almaktadır. Doğu cephede iki çıkma mevcut olup yine bir giriş kapısı vardır. Çatısı kiremit örtülüdür.

Çapanoğlu Camii

Çapanoğlu Camii şehrin merkezi bir yerinde, Cumhuriyet Meydanı yakınında İstanbulluoğlu mahallesindedir. Halk arasında Büyük Cami veya Ulucami diye anılan yapı, Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Avrupa etkisinde ortaya çıkan Türk mimari tarzının Anadolu'daki önemli örneklerinden biridir.

Çapanoğulları Aile Türbesi

Yozgat merkez İstanbulluoğlu Mahallesi'nde bulunan türbe; Çapanoğlu Camisi'nin birinci bölümü ile ikinci bölümünün birleştiği kuzeydoğu köşesinde beden duvarlarından dışarı doğru taşmış, küçük kubbeli, kübik, beyaz kesme taş bir yapıdır. 1777 – 1779 yıllarında cami ile birlikte Mustafa Bey tarafından yaptırılmıştır.

Nizamoğlu Konağı

Nizamoğlu Konağı'nın 871'den önce yapılmış olduğu tahmin edilmektedir. Bugün müze olarak kullanılan yapı kırma çatılı, iki katlı, meyilli bir zemine oturan, doğu yüzü sokağa bakan, etrafı ufak bir bahçeyle çevrili bir konuttur.

Yusuf Karslıoğlu Konağı

1883 yılında yapıldığı bilinen konak 1929 ve 1936 yılları arasında Yozgat Belediye Başkanlığı yapan Yusuf KARSLIOĞLU tarafından satın alınarak uzun süre kullanıldığı için "Karslıoğlu Konağı" olarak adlandırılmıştır. Arkeoloji Müzesi olarak kullanılmak üzere 1977 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından istimlak edilen konakta ilk restorasyon çalışmaları 1990 yılında tamamlanmıştır. Atatürk'ün Yozgat'a ilk gelişinde (3 Şubat 1934) burada kaldığı ve daha sonrada uzun bir süre Vali Konağı olarak kullanıldığı bilinmektedir. Konak şu anda İl Özel İdaresine tahsis edilmiştir.

Hayri İnal Konağı

Yozgat İli Merkez İstanbulluoğlu Mahallesi, Emniyet Caddesi üzerinde yer alan Hayri İNAL Evi Osmanlı Dönemi sivil mimari eserlerinin güzel örneklerinden olup, Gayri Menkul Eski Eserler Yüksek Kurulu Başkanlığınca 1979 yılında Korunması Gerekli Eski Eserler kapsamına alınarak tescillenmiştir. Konak, Kültür ve Turizm Bakanlığının katkılarıyla 2007 yılında Yozgat Belediyesi tarafından restore edilerek yöre turizmine kazandırılmıştır.

Muteber Divanlıoğlu Konağı

Muteber Divanlıoğlu Konağı İstanbulluoğlu Mahallesinde Kurtuluş Sokağı ile Kuyulu Çeşme Sokağının kesiştiği noktada bulunmaktadır. Yapı iki kat olarak inşa edilmiştir. Bahçe içinde bir müstemilat ve gölgelik bulunmaktadır.

Hamidiye Saatli Çeşmesi

Çeşme, Çapanoğlu Camiinin doğu haziresi dış duvarında yer alır. Çeşmenin tarihi kazınmıştır. Buna rağmen orta alınlıkta bir kartuş içinde sene 19 Ağustos 1916 (M. 01 Kasım 1900) yazısı ve tarihi okunmaktadır. Çapanoğlu Camisinin doğusunda çarşıya bakan yüzünde hazireye bitişik olarak II. Abdülhamit tarafından 1900 tarihinde tahta çıkışının 25 seneyi devriyesinde saatli çeşme diye yaptırılmıştır.

Miralay Şerif Bey Konağı

Sakarya İlkokulu (Miralay Şerif Bey Konağı) Geç Osmanlı Döneminin eserlerinden olması, eskiliği, mimari yapısı ve Atatürk'ün anılarıyla bezeli oluşu nedenleriyle Gayri Menkul Eski Eserler Yüksek Kurulğu Başkanlığı tarafından 1979 yılında korunması gerekli kültür varlığı olarak ilan edilmiştir. 1890'lı yıllarda Yozgat'ta alay komutanı olarak görev yapan Miralay Şerif Bey tarafından yaptırılmıştır.

Hacı Ozan Evi

Nohutlu Mahallesinde bulunmakta olan bu yapı bodrum, zemin ve bir kattan oluşmaktadır. Halen varisleri tarafından konut olarak kullanılan bina Yozgat' ta Geç Osmanlı döneminin nadide örnekler-

Cehirlik Yaylası

Cehirlik Yaylası Yozgat-Boğazkale (Hattuşa) yolu üzerinde, Yozgat'a 2 kilometre uzaklıktadır. "Gelin Kayası" ve "Yabani Lale"leriyle ünlüdür. İlkbaharda açmaya başlayan laleler yaz boyunca Cehirlik'e apayrı bir güzellik katar. Halk arasında "Laleler Ülkesi" olarak bilinen Hollanda'ya buradan lale tohumları götürüldüğü söylenmektedir.

Şeyh Hacı Ahmet Efendi Camii

Taşköprü Mahallesi, Şeyhzade Caddesi üzerindedir. Şeyh Hacı Ahmet Efendi tarafından 1859 yılında yaptırılmış olup, kitabesi terki mahlasıyla Hacı Ahmet Efendi tarafından yazılmıştır.

Hüznî Baba Konağı

Yozgat'ın yetiştirdiği değerli şairlerden olan Hüznî Baba, 1879 yılında Yozgat'ın Aşağı Nohutlu Mahal-lesinde doğmuştur. Esas adı Mehmet'tir. Keşşaf- zâdel-er'den Mehmet Derviş Efendi'nin oğludur. İyi bir öğrenim görerek, Sağır Mustafa Medresesi'nde ilim öğrenmiştir, mahkeme zabıt kâtipliğinde, imamlıklarda bulunmuştur.

Yozgat Askerlik Şubesi

Yozgat Merkez, Cumhuriyet Meydanı'nın güneydoğusunda yer alan bina, kitabesine göre H.1311 / M.1895.1896 tarihinde Sultan II. Abdülhamit Dönemi'nde yapılmıştır. İki katlı olarak inşa edilmiştir. Binada yapı malzemesi olarak sarı renkli kesme taş kullanılmıştır. Bina girişi kuzey cephede yer alan revaklı bir mahalden sağlanmıştır. Revak kemerleri dört adet silindirik taş sütun üzerine oturtulmuştur. Kemerlerin duvarlara bindirildiği kısımlarda yaprak motifleri vardır. Revaklı mahalden binaya binaya giriş sütunlarla çevrelenmiş taş çerçevesi, yuvarlak kemerli ahşap kanatlı bir kapı ile sağlanmıştır. Kemer üzerindeki kilit taşı aslanağzı kabartmasına benzer volütlü taş parça şeklindedir. Taş çerçeve üzerinde vazoda çiçek motifi figürü ile çelenk içerisinde eski Türkçe yazı mevcuttur. Kapının iki yanında yuvarlak kemerli taş çerçevesi iki pencere bulunmaktadır. Binanın kuzey cephesindeki revaklar üzerine indirilmiş cumbası vardır. Cumba kısmında cephede taş çerçevesi, yuvarlak kemerli üç adet pencere ve yine yanlarda aynı şekilde iki pencere mevcuttur. Cephe üzerindeki pencereler altında, binanın mermer üzerine yazılmış kitabesi bulunmaktadır. Kitabe araları cetvelle bölünmüş, üç satır yazıdan oluşmaktadır. 1311 tarihi kitabede okunmaktadır. Çıkmanın üçgen alınlığında Osmanlı devlet arması ve ortasında da Sultan Abdülhamit'in tuğrası yer almaktadır. Kuzey cephe üzerindeki duvarlarda birinci katta sekiz, ikinci katta yuvarlak kemerli taş çerçevesi sekizer adet pencere mevcuttur. Cumba üzerindeki pencerelerde dikdörtgen şekilli bir taş üzerinde tuğra mevcut olup, bunun çevresinde sancak motifleri yer almaktadır. Kat yükseklikleri taş silmelidir.

Batı cephede birinci katta altı, ikinci katta yedi adet yuvarlak kemerli silme taş çerçevesi pencere vardır. Doğu cephe üzerindeki pencere adedi batıdakilerin aynısıdır. Güney birinci katta ortada taş çerçevesi ahşap kanatlı ikinci bir giriş kapısı mevcuttur. Kapının iki yanında yuvarlak kemerli bir pencere vardır. İkinci katta ise yine yuvarlak kemerli yedi adet pencere yer almaktadır. Binanın bodrumu da mevcut olup, bodrum kat pencereleri silme taş çerçevesi demir şebekelidir.

Tavium Antik Kenti

Tavium Antik Kenti Yozgat il merkezinin 40 kilometre batısında bulunan Büyüknefes Köyü'nde yer almaktadır. Tavium'da Hitit ve Frig yerleşim izleri görülmesine rağmen asıl yerleşim Galatlar zamanında MÖ. 3'üncü yüzyıl ile 1'inci yüzyıl arasında olmuştur.

Tavium Antik Kenti Yozgat il merkezinin 40 kilometre batısında bulunan Büyüknefes Köyü'nde yer almaktadır. Tavium'da Hitit ve Frig yerleşim izleri görülmesine rağmen asıl yerleşim Galatlar zamanında MÖ. 3'üncü yüzyıl ile 1'inci yüzyıl arasında olmuştur.

1997 yılından beri yörede Avusturyanın Klagenfurt Üniversitesinden Prof. Karl Strobel başkanlığında yüzey araştırmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar kapsamında, Büyüknefes ve çevresinde yer alan birçok köyde de yüzey araştırmaları yapılmış (Yakuplu, Süleymanlı, Körpeli, Haydarbeyli, Sağlık, Dereboymul, Beşerek, Susuz, Çamdibi, Çakırhacılı, Zincir, Türkmensarılar, Yassihöyük, Çatma, Sarıfatma, Cihanpaşa, Salmanlı v.s.) geniş bir çevrede tarihin izleri tespit edilmiştir. Araştırmalar sonunda çok sayıda seramik parçaları, sütun kaide ve tamburları, mezar stelleri, Bizans dönemine ait yazıtlı mezar, birçok mimari parçalarına rastlanılmıştır. Geniş bir çevrede yapılan çalışmalar sonucunda şu ana kadar, Kalkolitik Çağ'dan – İslami Dönem'e kadar iskân izlerine rastlanılmıştır.

Çapanoğlu Çifte (Çarşı) Hamamı

Çapanoğlu Çifte (Çarşı) Hamamı: İlimiz, Merkezde bulunan Hamam Çapanoğlu Camiinin güneydoğusunda ona 100 mt. uzaklıktadır. Kitabesi yoktur. Yapı vakfiyesine göre tarihlendirilir. Erkekler kısmı Kapucubaşı Çapanoğlu Mustafa Bey'in vakfiye tarihi H. 1 Muharrem 1195 M. 28 Aralık 1780'den sonra, kadınlar kısmı Kapucubaşı Çapanoğlu Süleyman Bey tarafından H.1208 M. 1793'te yapılmıştır.

Kayıymzade Camii

Kayıymzade (Ali Efendi, Demircilik) Camii, Köseoğlu Mahallesinde yer almaktadır. Harime giriş kapısı üzerinde bir kitabesi vardır. Kitabesine göre camii, Cevheri veya Cevahir Ali Efendi Tarafından H.1219 / M.1804 tarihinde yapılmıştır.

Yozgat Bilal Şahin Külliyesi

Bilal Şahin Mahallesi Kent Park Mevkii'nde 23.08.2010 tarihinde iş adamımız Bilal ŞAHİN tarafından yapımına başlanılan Külliye 3 yıl içerisinde yapımı tamamlanmış olup, 05.07.2013 tarihinde açılışı yapılmıştır. Külliye içerisinde; - Yozgat Müftülük Hizmet Binası - Hafız Kuran Kursu (100 Öğrencilik) - Bilal Şahin Camii (1500 Kişilik) - Diyanet Yayınları Satış Yeri - Okuma Salonu ve Kültür Merkezi Binası - Bilal Şahin Külliyesi Şadırvanı - Yozgat Müftülüğü Bilal Şahin Misafir Hanesi ve Lojmanlar - Yozgat Müftülüğü Naciye Afet Şahin Kuran Kursu binası - Saat Kulesi Bulunmaktadır.

Çeşka Yeraltı Şehri

Yozgat il merkezinin yaklaşık 3 kilometre kuzeydoğusunda ve Kirazlı Göleti olarak bilinen sulama gölünün kuzeyinde çevreye hâkim, yüksekçe bir tepenin üzerinde, tam tepe noktasında bulunmaktadır.

Salim Korkmaz Konağı

Geniş bir bahçe içerisinde yer alan konağın kuzeyinde başcavuş sokağı üzerinde bahçe girişi bulunmaktadır.

Osmanpaşa (Emirci Sultan) Türbesi

Yozgat ili Merkez ilçesine bağlı Osmanpaşa Beldesi'nde bulunan Osmanpaşa Camisi'ne bitişik olan bu türbenin yapım tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Osmanpaşa, Şeyh Hoca Ahmet Yesevi'nin halifelerindendir. Lakabı Şerifüddün, Babasının adı Muhammed'dir. Emirci Sultan olarak bilinmektedir. Doğum tarihi bilinmemektedir. Ölüm tarihi 1240'tır. Türbe içerisindeki sandukalardan biri 1239 – 1240 tarihli Emir Sultan Şerefüddin İsmail Bin Muhammed'e aittir. Buna dayanılarak türbenin 1239 veya 1240 yıllarında yapıldığı anlaşılmaktadır. Türbesi Yozgat'ın Osmanpaşa Kasabası'ndadır. Asıl adı Osman'dır.

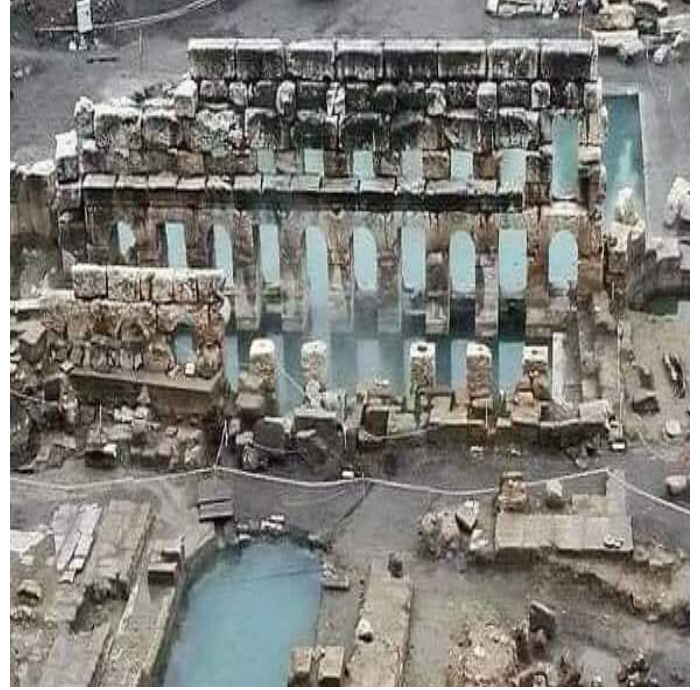
SARIKAYA

Roma Hamamı

2018 yılında UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi'ne alınan Sarıkaya Roma Hamamı ya da diğer adıyla Kral Kızı Hamamı Yozgat Sarıkaya İlçesi Kaplıcalar Mahallesi'ndedir. Kaplıca tesislerinin içerisinde bulunan Sarıkaya Roma Hamamı'nın Roma Dönemi'ne ait antik ismi "Basilica Therma (Aqua Sarvenae)"dir.

Sarıkaya Roma Hamamı'nın büyük kısmı yıkılmış, yalnızca tonozlu arka mekâna geçişi sağlayan batı cephe duvarı ayakta kalabilmiştir. Bu kısımda 10 gözlü ve 2 katlı mermer, kemerli bir duvar görülmektedir. Cephe Korint düzeni entablatur dizilişine uygun yapılmıştır. Kemer ayakları üzerindeki yarım sütunların en alt kısımları hariç diğer kısımları tahrip olmuştur. Antik Dönem'de Aquae Sarvenae ve Basilica Therma diye adlandırılan Sarıkaya, o dönemde de önemli bir kaplıca merkeziydi. Roma Dönemi'ne ait hamamın yalnızca tonozlu mekânına geçişi sağlayan arkat dizileri ile bunun üzerindeki boğa başlı kornet motifli süslemeleri günümüze kadar gelebilmiştir. Yapı üzerine sonradan yapılan eklentilerle oldukça tahrip edilmiş olmakla birlikte 2010 yılında Yozgat turizmine katkı sağlaması amacıyla temizlik kazıları başlatılmıştır.

muştur. Batı cephe arkasında 3 gözlü ve tek katlı bir kemer ile, bunun kuzeyine doğru ön cephe kemerleri boyunca devam eden iç kemer sıralarına ait alt kısım taşları görülmektedir. Yaklaşık 30 metre uzunluğundaki duvarın kuzey ve güney uçlarında dairesel havuz kısımları görülmektedir.

AYDINCİK

Kazankaya Kanyonu (Kazankaya Vadisi)

Kazankaya Kasabası, Yozgat Aydıncık İlçesi'ne bağlı, Çekerek Alaca yolunun 4 kilometre kuzeybatısında, Aydıncık İlçesi'ne 10 kilometre uzaklıktaki ilçenin kuzeyinde yer alan bir kasabadır. Kazankaya Kasabası'nın önemini artıran en büyük doğal harika, Kazankaya Kanyonu ve bu alandaki tarihi yerleşim izleridir. irişi Kazankaya Kasabası'nda başlayan kanyonun uzunluğu 10 kilometredir. Güneyinde 1363 metre yüksekliğindeki Alan Dağları, batısında ise Malbelen Tepesi yer almaktadır. Kanyon içerisinden, Yeşilirmak'ın bir kolu olan Çekerek Irmağı geçmektedir. Irmağın aktığı vadinin her iki yanında yükselen kayalar üzerinde duvar kalıntıları, hatıl oyuklar ve merdiven basamakları, tanrıça Kybele (Kibele) kabartması (bereket ve bolluğun simgesi) görülmektedir. Bir iniş içerisinde, kabartma şeklinde yapılmış olan devasa boyuttaki (boyu 3.16 metre) tanrıça Kybele (Kibele) kabartması, Çekerek Irmağı'nın diğer yanındaki kayalar üzerinde yükselen kaleye doğru bakmaktadır.

Ametist Taşı

Ametist çağlar boyunca çok çeşitli uygarlıklar tarafından sıkça kullanılan bir taş olmuştur. Büyük maden yataklarının keşfine kadar Ametist, Elmas ve benzeri kıymetli taşlarla aynı kategoride bulunmuştur. Eski mısırlılar Ametist taşını oyma desenler ile süsleyip mücevher olarak kullanmışlardır. Eski Yunanlılar Ametist taşının sarhoşluk giderici özelliği olduğuna inanırken, orta çağ Avrupa'sında askerler iyileştirme ve insanı soğukkanlı tutma özelliği olduğuna inanarak savaşlarda Ametist taşı takmışlardır. Yine Avrupa içerisinde bulunan bazı Anglosakson mezarlarında Ametist taşından yapılmış taneleri bulunmuştur.

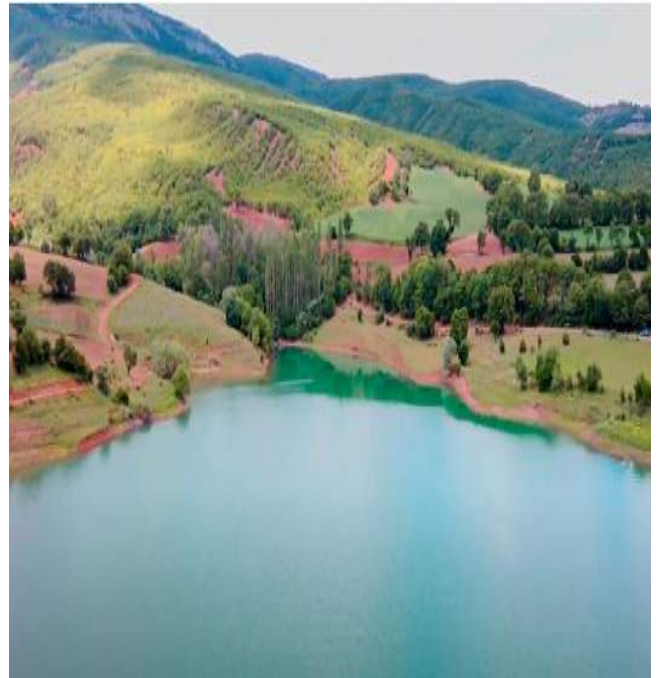
Haceş Müzesi

Emekli polis memuru Erdal Ertuğrul, Yozgat'ın Aydıncık ilçesi Ağılı köyünde biriktirdiği antika eşyalar ile evini müzeye çevirdi.

Yozgat'ın Aydıncık ilçesinde yaşayan emekli polis memuru Erdal Ertuğrul, vatandaşların da katkılarıyla 7 yıldan bu yana topladığı eski eşyaları evinin yanına yaptığı bir odada sergiliyor. Evinin bahçesini bir müze gibi dizayn eden Ertuğrul, çoğunluğu bir asra dayanan eşyaları Haceş Müze Evi adını verdiği mekanda sergiliyor. İçinde birbirinden değerli eşyaların bulunduğu müze evi, görenleri de şaşkına çeviriyor. Gramofondan kasetçalara, topraktan yapılan ambardan yayıklara, Kurtuluş Savaşı'ndan kalan tüfeklerden çeşitli silahlara kadar birçok eşyayı koleksiyonunda bulunduran Ertuğrul, tarihe de ışık tutuyor.

Aydıncık Pelitli Göl

ÇEKEREK

Çekerek Millet Bahçesi

Kızlar Kayası Efsanesi

Yozgat Çekerek İlçesi'nde bulunan "Kızlar Kayası" ile ilgili çeşitli efsaneler anlatılmaktadır. Çekerek'ten Zile'ye giderken Çekerek Irmağı'nın yanında Cenevizler Dönemi'nde yapılmış yüksek ve sivri bir kayanın üzerinden ırmak yönüne doğru ve toprak altında yaklaşık iki yüz merdivenle inilen bir kaya vardır.

Söylentiye göre; kayanın doğusundaki yüksek tepeye yerleşenler ırmaktan su almak için bu merdivenleri yapmışlardır. Bir Rum Beyi'nin hasta kızı için bu merdivenleri yaptırdığı da rivayet edilmektedir. Bir başka rivayete göre ise; Keşişin birinin çok güzel bir kızı varmış. İki genç de bu kızla evlenmek istemiş, Ancak Keşişin ise kızını her iki gence de vermek gibi bir niyeti yokmuş. Keşiş gençlerden birine bu yüksek kayadan girilerek merdivenlerle Çekerek Irmağı'nın karşı tarafına geçilecek bir yol yapmasını istemiş. Öteki gençten ise, ırmağın üzerinden geçmek için bir köprü yapmasını istemiş. Kim denileni önce yaparsa kızını ona vereceğini söylemiş. İki gençten biri köprüyü, diğeri merdivenli geçit tünelini yapmış ancak birbirlerinin işlerinin gidişatından haberdar değillermiş. Keşiş köprüyü yapan gence ötekinin daha önce bitirdiğini kızı ona vereceğini söylemiş. Bunu duyan genç kendini öldürmüştü. (Kızlar Kayasından 500 metre aşağıda gencin yaptığı köprünün ayakları mevcuttur.) Keşiş daha sonra kayayı oyan gence de, kızını köprüyü yapan genç önce bitirdiği için ona verdiğini söylemiş. Bunun üzerine kayayı oyan genç de kendisini yüksek kayalardan aşağı atarak öldürmüştü.

AKDAĞMADENİ

Sağlık Ocağı (Küpçüoğlu Evi)

Kilise olarak inşa edilen yapı kesme taştan inşa edilmiştir. Günümüzde cami olarak ibadete açık olan yapı, avlu içerisinde bulunmaktadır ve dikdörtgen planlıdır. Girişte yuvarlak kemerli narteks sonradan kapatılarak sağlı sol-lu birer oda yapılmıştır. Narteks üç kemerlidir. Köşelerdeki sütunlar köşeli, ortadakiler yuvarlaktır. Güneydeki çan kulesi üzerine sonradan minare yapılmıştır. Minare girişi dışarıdan sağlanmaktadır. Çatı kenarları hafif dışa taşkın üzeri beşik çatılı ve kiremitle kaplıdır. İçerisi üç nefli ve tavanı tonozludur. Arka cephe üç bölümlü apsisi vardır.

Akdağmadeni Şehitliği

Milli ve manevi duygularımızın bir arada yaşandığı 15 Temmuz Demokrasi ve Şehitler Parkına terörle mücadelede ve Çanakkale Zaferi'nde şehit düşen kahramanlarımız anısını unutmamak ve isimlerinin yaşatılması için Akdağmadeni Şehitliği ilçemize kazandırılmıştır.

Eski Cezaevi - Tiftik Han

Eski hapishane binası Akdağmadeni İlçesi'ndedir. Dikdörtgen planlı olup ön ve arka olmak üzere iki girişi bulunan, iki katlı ön cephesi mermer kesme taş ve ocak taşından inşa edilmiş, çatısı kiremitle kaplıdır. Yuvarlak kemerli çift kanatlı büyük kapısı ve kemerli pencereleri vardır. Dış duvarları tamamen kesme mermer kaplıdır. Kapı kemerinin ortasında profilden bir aslan kabartması ve bunun iki yanında çember içerisinde "Maşallah" ve "Subhanallah" ifadeleri yazılıdır. Kapı kemerinin üzerinde üçgen alınlık ve bunun içerisinde kabartma çiçek motifleri bulunmaktadır. İçeride her iki katta dikdörtgen planlı 10 sütunlu revaklı orta avluya geçilir. Sütun araları kemerli, üst katta tonozludur. Üst kat revak zemini taş odalar ise ahşaptır. Üst katta biri küçük 11 oda bulunmaktadır. Avludan girişin karşısından sağlı sollu iki taş merdivenle arka sokağın seviyesindeki iki kanatlı kapısı olan arka girişe çıkılır. Bina saçakları silmeli, çatısı kiremitle kaplıdır. Üst kat odalardan birinin kapısının üst kısmında 1316 (Hicri) tarihi kabartma şeklinde yazılmıştır. Bina restorasyon edildikten sonra "Akdağ Madeni İlçe Halk Kütüphanesi" olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Eski Askerlik Şubesi

Akdağmadeni Eski Askerlik Şubesi; Dikdörtgen planlı ve iki katlıdır. Zemin kata köşeli mermer sütunlu revaktan girilir. Revakın üstü üst kat giriş balkonunu oluşturur. Balkon üzerindeki ahşap tavanı iki adet yuvarlak ahşap sütun tutar. Sütunlar arasında ince tahta çıtalardan yapılmış 3 kemer ve 2 sarkıt bulunur. Balkon cephesi üçgen alınlıklıdır. Alt katta basit bir kapıyla girilen salon vardır. Salona üç oda açılır. Girişin karşısında bulunan odada bir şömine vardır. Üst kat kapısı düz, kapı üzerinde 2 yuvarlak kemerli pencere, kapının iki yanında da birer büyük pencere vardır. Eski Askerlik Şubesi binasının restorasyonu tamamlanmış olup, şu an Akdağmadeni Belediyesi tarafından Konuk Evi olarak kullanılmaktadır.

PTT Binası

Akdağmadeni PTT Binası dikdörtgen planlı, ön cephe den tek katlı ve cephe düzgün kesme mermerden yapılmış, üç adet üçgen alınlığı ve bunların ortasında birer yuvarlak penceresi olan binanın orta alınlığında bir yanlardakilerde ikişer kitabesi vardır. Bina arka sokakta iki katlı görülmektedir. Önde basık kemerli iki kapı ve 6 pencere bulunur.

İstanbulluoğlu Camii

Kilise olarak inşa edilen yapı kesme taştan inşa edilmiştir. Günümüzde cami olarak ibadete açık olan yapı, avlu içerisinde bulunmaktadır ve dikdörtgen planlıdır. Girişte yuvarlak kemerli narteks sonradan kapatılarak sağlı sollu birer oda yapılmıştır. Narteks üç kemerlidir. Köşelerdeki sütunlar köşeli, ortadakiler yuvarlaktır. Güneydeki çan kulesi üzerine sonradan minare yapılmıştır. Minare girişi dışarıdan sağlanmaktadır. Çatı kenarları hafif dışa taşkın üzeri beşik çatılı ve kiremitle kaplıdır. İçerisi üç nefli ve tavanı tonozludur. Arka cephe üç bölümlü apsisi vardır.

Akdağmadeni Kilisesi

Akdağmadeni İlçesi Yeşildere (Tahmaz) Mahallesi'nde bulunan kilisenin 1862 tarihinde yapıldığı kitabeden anlaşılmaktadır. Ön cephesi kesme taş, diğer cepheleri kesme mermer taşlardan yapılmış olan kilisenin, ön kısmında yuvarlak kemerli giriş boşluğu bulunmaktadır. Kemerler ortadan iki adet yuvarlak, yanlarda ise iki adet köşeli taşlarla birbirine bağlanmıştır. Giriş kapısı yuvarlak kemer süslemeli ve kapı üzerinde 11, çerçeve altında 2 adet Grekçe kitabe mevcuttur.

Akdağmadeni Ormanları

Akdağmadeni bölgenin geneline oranla daha çok yağış aldığı için doğal bitki örtüsünü genelde ormanlar oluşturmaktadır. İldeki en geniş orman alanına sahip olan Akdağmadeni'nde sarıçam, ardıç, yabani fındık, alaç ve palamut gibi ağaç türleri bulunmaktadır. Orman dışındaki alanlar ise, daha çok mera olarak değerlendirilen bozkırlar ve çayırlardır. İlçe topraklarının %32,5'i ormanlarla kaplıdır. Türkiye orman ortalaması 13,6; İç Anadolu Bölgesi orman ortalaması ise ancak %8'dir.

Akdağmadeni ilçesi orman yüzdesinin, dahil olduğu İç Anadolu Bölgesi'nden fazla oluşunun yegane sebebi, yükseltinin fazlalığı ve İç Anadolu'ya oranla geçiş iklim tipinde bulunmasıdır. Bundan 20 yıl önce ilçe yüzölçümünün %49'u ormanlarla kaplıydı. Ancak son yıllardaki tarla açmaları nedeniyle arazinin ancak %32'sinde orman örtüsü kalmıştır. İlçede ormanlık saha daha çok güneydoğu bölümdeki dağlık alanda yoğunlaşmaktadır. Buralarda büyük yerleşim yerleri olmadığından orman örtüsü varlığını muhafaza etmektedir. İlçe ormanlarının %65,6'sı koru ormanı, %34,4'ü baltalık ormanıdır. İlçede yer yer yayvan yapraklı ormanlar (Meşelikler) ve iğne yapraklı ormanlar (boyu 25-30 metreyi bulan Karaçam ve Kızılçam) bulunur. Yayvan yapraklı ormanlarla iğne yapraklı ormanlar, karışık olarak görülür.

Doğal su kaynakları bakımından da çok zengin olan ormanlarda bir çok noktada akan dereler ve doğa sever vatandaşlar tarafından yaptırılmış güzel çeşmeler bulunmaktadır.

Kadıpinarı Yaylası

Akdağmadeni ilçesi'nin kuzeybatısında Akdağ Ormanları içerisinde bulunan Kadıpinarı Akdağmadeni ilçesine 2 kilometre mesafededir. Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün yönetiminde Orman İçi Dinlenme Tesisleri'nin bulunduğu Akdağ Ormanları içerisinde çok geniş bir alana yayılan; çam, meşe ve çeşitli ağaçlardan oluşan zengin bir bitki örtüsüne sahiptir. Akdağ ormanları temiz soğuk suları ve çeşitli av hayvanları barındıran bir bölgedir. Bölge içerisinde turistik tesisler ve Geyik Üretim Çiftliği bulunmaktadır.

SORGUN

Kerkenes Harabeleri (Kayıp Şehir Pteria)

Yozgat'ın Sorgun İlçesi Şahmuratlı Köyü'nde bulunan Kerkenes Dağı Antik Kenti'nde ilk yüzey araştırması çalışmaları 1993 yılında başlamış 1998-2000 yıllarında müze ile katımlı araştırma şekline dönüşmüş ve 2001 yılından bugüne kadar da İngiliz uyruklu Dr.Geoffrey Summers başkanlığında kazı ve araştırmalar devam etmektedir. Şehrin Demir Çağı'nda M.Ö.600 yıllarında Medler tarafından kurulduğu tahmin edilmekte ise de 2003 kazı sezonunda Frigce yazıtlar bulunması kentin bir Frig yerleşimi olabileceğini de göstermektedir. Kentin yaklaşık 7 kilometre olan sur duvarları 2,5 kilometrekarelik bir yerleşim alanı oluşturmaktadır. Antik kaynaklarda Pteria olarak kaydedilen kentin burası olduğu sanılmaktadır.

Sorgun Karakız Ve Kazankaya Hitit Heykel Atölyeleri

Karakız Belediyesi hizmet binasının yaklaşık 500 metre kuzeyinde yer alan bir adet aslan heykelinin bulunduğu kayalık alanın Hitit Döneminde heykel atölyesi olarak kullanıldığını gösteren işlenmiş ve yarı işlenmiş bazalt taşlar tespit edilmiştir.

Gedikhasanlı Şakir Efendi Türbesi

Mehmet Şakir Suntay (Gedikhasanlı Şakir Efendi) aslen Kayseri'nin Cami-i Kebir Mahallesi'nden olup Yozgat'ın Gedikhasanlı Köyü'ne yerleşmiş aileye mensuptur. Kayseri de Cücezadeler namıyla tanınan bu aileden olan Ali Efendi'nin ortanca oğludur. 1853'de Yozgat'da doğar. Tahsiline ilk olarak doğduğu köyde başlayıp daha sonra Osmanpaşa Medresesi'ni bitirir. Bilahare Kayseri'ye giderek orada tanınmış ulemadan müritzade Ali Efendi'den ve diğerlerinden icazetname alır ve Yozgat'a döner. Mehmed Şakir Efendi Yozgat'da Demirli Medrese'de hem Osmanlı Dönemi'nde, hem de Cumhuriyet Dönemi'nde müderrislik yapar. Okuduğu Osmanpaşa Medresesi'nde bir süre müderrislik yaptıktan sonra medreselerin kapatılmasıyla köyüne çekilerek imam-hatiplik yapar ve halkı irşada devam eder. Yozgat ve Osmanpaşa'da ömrü boyunca sayısız öğrenci yetiştirmiştir. Başta Nakşi Şeyhi Şeyhzade Ahmet Efendi olmak üzere, Müftü Hulusi Akyol gibi isimler, Şakir Hoca Efendi'nin talebeleri olmuşlardır.

BOĞAZLIYAN

Akköprü

Boğazlıyan'a 30 km, Yozgat'a 60 km mesafede buluna Aşağısarıkaya Köyü'nün aşağı kısmında Yozgat yolu kenarında yer almaktadır. Köprü Aşağısarıkaya Özü üzerinde kurulmuştur. Dere suyu ise çok az akmakta olup köprü adeta yüksek otlar ile örtülmüştür. Ne zaman yapıldığı ile ilgili herhangi bir bilgi mevcut değildir. Kemer kilit taşlarından yapılan köprü 17 m. uzunluğa sahip olup iki gözlü ve basık yuvarlak kemerlidir. Gözlerin kemer açıklığı ise 4 metre olup oldukça estetik bir görünüme sahiptir

Yazıkışla Tapınağı

Yazıkışla sınırları içerisinde yer alan tapınak incelendiğinde bölgenin eski bir yerleşim yeri olduğu anlaşılmaktadır. 1 veya 2. yüzyıllar arasında yapıldığı tahmin edilen tapınak dikdörtgen planlı, üçgen alınlıklı ve geniş saçaklı bir görüntü arz etmektedir. Kesme taşlar ile yapılan bu tapınak bölgeye hakim bir tepe üzerinde yer almaktadır.

Özler Yeraltı Şehri

İlçe merkezine bağlı Özler köyündedir. Yeraltı şehrinin girişini kapatan evlerin 2017 yılında kamulaştırılmasıyla, yeraltı şehrinin girişi açılmıştır. Buranın: MS 300'lü yıllarda yani erken Hristiyanlık döneminde yapıldığı tahmin edilmektedir. Yapılan incelemede, yeraltı şehrinin 218 metre uzunlukta ve 10 odalı olduğu, içerideki havanın solunabileceği tespit edilmiştir. Kazı çalışmaları sonucu 8 odalık bölümü ve bağlantı tünelleri temizlenmiştir. Bu odalar ve tüneller, yöre köylüleri tarafından ağıl ve depo olarak kullanılıyormuş.

KADIŞEHİRİ

Akçakale

Yozgat Kadışehri İlçesi, Akçakale Köyü'nün kuzeyinde bulunan ve Akçakale adıyla anılan, tüm yöreye hâkim, kayalık bir tepenin üzerinde yer alan küçük bir yapıdan oluşan bir bölgedir. Yapı doğu-batı doğrultusunda, dikdörtgen planlı ve iki odalıdır. Önceden ahşap olduğu öğrenilen yapı yıkılarak yeniden yapılmıştır. Giriş odası ve asıl sanduka odasından oluşmaktadır. Tamamı betonarme ve düz damlı yapının kuzey köşesinde sonradan onarıldığı anlaşılan alçı üzeri boyalı, üstü tahta kaplı bir sanduka bulunmaktadır.

Şeminel Gazi Türbesi olarak yöre halkı tarafından ziyaret edilen bir yerdir. İslamiyetin önemli alperenlerinden biri olduğu düşünülmektedir. Tepenin kuzeydoğu yönünde insan eliyle oyulmuş, yer altı su kaynağına ulaşan ve merdivenlerle inilen bir mağara bulunmaktadır. Tepenin üzerinde yer yer rastlanan seramik buluntulardan ve duvar kalıntılarından anlaşıldığı kadarıyla antik çağlardan beri askeri amaçlı bir garnizon veya gözetleme yeri olduğu tahmin edilmektedir.

Çekereksu Hanı

Yozgat Kadışehri yolu üzerinde Kesikköprü Örencik Köylerinin kesiştiği noktada bulunan Çekereksu Hanı Valide Sultan Melike Mahperi Hatun tarafından 1239-1240 yıllarında yaptırılmıştır. Çekereksu Hanı kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına devam eden moloz taş ve kireç harcından yığma olarak yapılmıştır. Kalıntısının üst örtü sistemi beşik tonozludur. Yapı, iki ana birimden oluşmaktadır. Kuzey kısmı daha geniş olup kuzey güney yanlarda ise doğu-batı doğrultusunda taşlarla örtülü mekânlardan oluşmaktadır. Güney kanadında kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına tonozlarla örtülmüş üç mekân bulunmaktadır.

ÇANDIR

Çandır Şah Sultan Hatun Türbesi

Yozgat İli, Çandır İlçesi'nde bulunan bu türbe Dulkadir Hükümdarı Alaüddevle Bey'in oğlu Şahruh Bey'in karısı ve Şehsuvar Bey'in kızı Şah Sultan Hatun'a aittir. Türbe içerisindeki lahitte yazılı H.905 tarihli kitabeden türbenin 1499–1500 yılları arasında yapılmış olduğu anlaşılmaktadır. Türbe içersinde yer alan lahadin sağ yanında "Eşhedü en la ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Resulullah," lahdin sol yanında: "Hazihi meşhe-i merhumete ve mağfirete Şah Sultan binti Şahsuvar Beg," lahdin ayakucunda: "Senete hamse ve tis'a mie (905/1499-1500)" ifadelerine göre türbe, Dulkadirli Beyi Alâuddevle oğlu, Şahruh'un karısı Şah Sultan'a aittir. Türbeye de kocası Şahruh Bey yaptırmıştır.

Şahruh Bey, 1485-1490 tarihlerindeki Osmanlı-Memlûk Savaşı sırasında, Osmanlı tarafını tutan amcası Şah Budak'ın, 1489 Mart ayında yaptığı bir baskında esir edilerek gözlerine mil çektirilen Bey'dir. Mil çekilmesi görmesine engel olmamıştır. Daha sonra Kırşehir beyi olan Şahruh, yörede birçok sanat eseri yaptırmıştır. Bu kümbet de karısı Şah Sultan'ın ölümünden sekiz-dokuz yıl sonra yaptırılmıştır. F. Sümer'in verdiği bilgiye dayanarak 1492 tarihli bir hüccette ölü olarak bildirilen Şah Sultan'ın türbesinin bir süre sonra yaptırılmış olabileceği belirtilmektedir. Türbelerin, ölümden önce veya sonra yapılması, Türk sanatında sık görülen özelliklerdir.

Çandır Şahruh Bey Mescidi

Çandır İlçe Merkezinde Boğazlıyan – Çandır yolunun sağında yer almaktadır. Dulkadiroğulları Beyliği'nin son büyük hükümdarı Alauddevle Bozkurd Bey'in (1479-1515) oğlu Şahruh Bey tarafından iki minareli olarak yaptırılmıştır. Şahruh Bey Mescidi'nden geriye sadece batıdaki minaresi kalmıştır. Mescidin yerine ise yeni bir cami yapılmıştır. Minare kare kaideli ve yuvarlak gövdelidir. Minarenin çatı hizasından yükselen kısmı, çok kısa bir gövdeye sahip olup şerefeye kadar olan kısmı tuğladır. Silme şeklindeki taş bilezikle yuvarlak kısa gövdeden iki sıra halinde silmeyle şerefe altlığına geçilmektedir. Şerefe korkulukları ve pabuçluk, çokgen düzgün kesme taştan örülmüştür. Yapı, diğer Dulkadiroğulları minarelerinde olduğu gibi oldukça kısadır. Minare, çokgen gövdeli petekten sonra, klasik konik külahla son bulmaktadır.

GELENEKSEL YEMEKLERİMİZ

Yozgat Arabaşısı

Yozgat'a has, soğuk kış gecelerinin vazgeçilmez en önemli yemeğidir "Arabaşı". Yozgat uzun kış gecelerinde akşam yemeğinden sonra ve yatmadan önce yapılan sohbetler esnasında ikram edilen bir çeşit ara öğün yemeğidir. Bu sebeple yemeğin asıl adı "ara aşı" olmasına rağmen halk ağzında söylene söylene arabaşı şeklini almıştır. Malzeme olarak un, su ve tuz kullanılır. Çorbası içinse tavuk veya hindi eti kullanılır.

Desti Kebabı

Desti Kebabı yöreye has bir yemek türüdür. Tandır ekmeği ile yenir. Sokum ya da dürüm yapılır.

Yozgat Çanak Peyniri

Yozgat Çanak Peyniri, Yozgat merkez ve ilçelerinin doğal bitki örtüsü ve su kaynaklarıyla beslenen koyun, keçi ve ineklerden elde edilen sütlerden yapılan Yozgat'a has, az olgun ve yarım yağlı bir üründür. Her aile, ya sadece kendi ürettiği sütü ya da birkaç aile bir araya gelerek (süt evi yöntemi) sırasıyla sütlerini peynire işlerler. Ürün, adını ambalajından alır. Toprakta yapılmış çanak içine basıldıktan sonra kuma gömülerek olgunlaştırılır. Peynirin üretiminde ev yapımı maya kullanılır.

Mısır Tatlısı

Evinizde kolaylıkla yapabileceğiniz ve oldukça lezzetli olan mısır tatlısı, Yozgat'ın vazgeçilmez tatlıları arasında yer alıyor. Yuvarlak bezeler fırında kızartılıyor ve şerbet ile tatlandırılıyor.

Yozgat Parmak Çöreği

Parmak çöreğimiz Yozgat'ımızın yöresel bir ekmeğidir. Tescillidir ve parmak çöreğimizdeki özellik ekşi maya ile yapılan doğal bir ekmek ve odun ateşinin közünde pişmesidir. Parmak çörek yapılırken un, tuz ve ekşi maya başka hiçbir katkı maddesi kullanılmaz, tamamen doğaldır. Sadece Yozgat'ımıza aittir. Parmak çöreğimiz el emeği göz nurudur. Kahvaltıda Yozgatlının vazgeçemeyeceği damak tadıdır.

Tandır Kebabı

Binlerce yıl öncesinde ortaya çıkan ve çok eski çağlarda yemekleri pişirmek için kullanılan tandır, aslında günümüzde özel bir yemeğin de adı olarak bilinmektedir. Yozgat Tandır Kebabı sadece Yozgat'ta yapılan ve Yozgat'a has bir tandır kebabıdır.

Çiğdem Pilavı

Bahar aylarının gelmesi ile birlikte açan çiğdem bitkisi, Yozgat sofralarında pilav ile yerini alıyor. Bulgur pilavının üzerine serpiştirilen çiğdem, pilava mükemmel bir lezzet katıyor.

Madımak Yemeği

İlimizin lezzetlerimiz arasında yer alan ve doğada kendiliğinden yetişen madımak otudur.

Kabak Çiçeği Dolması

İlimizin lezzetlerimiz arasında yer alan ve doğada kendiliğinden yetişen Kabak çiçeği dolması veya çiçek dolması, Türk mutfağında tüketilen ve kabak çiçeklerinin doldurulması suretiyle hazırlanan bir dolma çeşidi.

Ekşili Kabak

İlimizin lezzetlerimiz arasında yer alan Ekşili Kabak yemeğimiz hafif ve bir o kadar lezzetli oldukları kadar sebze yemeğini sevenler için de nefis bir tercih. Yozgat mutfağının geleneksel lezzetlerinden ekşili kabak yemeği de onlardan biri. Üzerine eklenen sosu ile çok farklı lezzete kavuşuyor.

İncir Uyutması

Yüzyıllardır Anadolu sofralarını süsleyen Ege Bölgesinde üretilen inciri sütle buluşturan Yozgatlılar, kentin yöresel lezzetlerinden biri haline gelen incir uyutması tatlısıdır. Sofralarından eksik etmiyor. Yozgatlılar, incir, süt ve şekerin buluşması ile ortaya çıkan bu lezzete yoğun ilgi gösteriliyor.

Gınnıç

İlimizin lezzetlerimiz arasında "Gılınış", "gırınış", "gınnış" olarak da bilinse de genel olarak gınnıç olarak telaffuz ediliyor. Özel olarak hazırlanan hamurun üzerine tavuk parçaları serpiliyor.

Yozgat Böreği

İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan ve doğasıyla dillere destan Yozgat ilimizin meşhur Yozgat böreği içerisinde hem sebze hem de pastırma bulunan ve yöresel bir lezzettir.

Sulu Köfte

İlimizin lezzetlerimiz arasında yer alan ve sulu köfte çorbasıdır.

GELENEKSEL OYUNLARIMIZ

Halk Oyunları

Yozgat, mahalli halk oyunları açısından zengin bir potansiyele sahiptir. İlimizde 15 ayrı kadın oyunu, 10'a yakın erkek oyunu ve birçok oyun havası vardır. Milli oyunlarda kadın kıyafeti 3 etek ve pul-lu festir. Kadın oyunları davul-zurna, cümbüş, darbuka, keman ve saz eşliğinde oynanır. En çok oynanan kadın oyunları; Burçak Tarlası, Kunduralım, Nalinim, Feyli Turnam, Darine - Dariney, Vıy Vıy ve Madımak'tır. Erkek oyunlarında kıyafet, derme yelek, renkli gömlek, püsküllü fes ve şalvardır. Erkek oyunlarından en çok oynananları; Yozgat Ağırması, Bopbili, Tekayak, Üçayak, Cemo, Yerli Gelin, Çekirge, Aynalı ve Kamalı'dır. Bunların yanı sıra, kaşık oyunları, çiftetelli gibi oyunlar da sergilenir.

Seyirlik Oyunları

Yastık Güreşi

Yaşlı bir insanın hayatla mücadelesinin sembolize edildiği yastık güreşi oyunu, hem güldüren hem düşündürülen mesajlarla dolu bir oyundur.

Saya Oyunu

Saya Oyunu Rivayete göre oyunun kökeni, Orta Asya Bozkırlarına kadar dayanmaktadır. Derler ki, ilkbaharla birlikte, koyun ve keçilerin yavrulama zamanlarına 15 - 20 gün kala oyun oynanmaya başlanırmış. Kendileri için her şey demek olan sürülerinin, o seneki yavrularının sağlıklı, verimli ve bereketli olması ümidiyle bu oyun oynanmaktadır. Belki bir yaşam biçimi, belki de uğruna inanılan bir şey ama şurası muhakkak ki, sosyal yaşantıyı ve sosyal dayanışmayı vurgulayan bir tarafı var.

Deveci Oyunu

Deveci oyunu bir hırsızla bir çobanın kovalamacısını anlatır. Bir hırsızın Deveci katarından bir şeyler çalmaya çalıştığı oyundaki tipler, kostümler, sarf ettikleri sözler alıştığımız salon tiyatrosunun dışında geleneksel Türk tiyatrosunun doğaçlamasının hoş bir örneğidir.

Cirit, Güreş ve At Yarışları

Yozgat köylerinin harman yerlerinde gençler güreş tutardı. Düğünlerde koç konurdu hediye olarak, başı alan pehlivan koçun sahibi olurdu. Yine düğünlerde köylerde cirit oynanırdı. Meşhur ciritçiler köyden köye davet edilirdi. Yozgat merkezde mevsimin değişik zamanlarında “Abdullanın Bostanı”nda ciritler oynanırdı. At yarışları hemen her ilçede yapılırdı. Yozgat’ta ise Kırıklı Mevkiinde ve Ofisüstünde at yarışları olurdu. Meydan ipiyle çevrilirdi ve bu yarışlar biletli olurdu.

YÖRESEL KIYAFETLERİMİZ

Erkek Giysiler

Baş: Keçeden örülen kırmızı veya beyaz renkli festir. Gençler yalnız fes giyerken yaşlılar bu fesin çevresine bir de sarık sararlar.

Göynek: Tırıl tabir edilen siyah beyaz çizgili kumaştan yakasız olarak dikilir ve giyilir. Bazı yörelerde Amerikan bezi olarak da adlandırılır.

Delme Yelek: V yakalı önden düğmeli üç cepli olarak göynek üzerine giyilir. 4. **Potur:** Kalın kaba kumaştan arka kısmı geniş ve torbalı olarak dikilir. Ayak bileğine gelen kısmın içine ikinci bir kumaş yerleştirilerek sağlamlaştırılır.

Çorap: Düz beyaz veya siyah yünden olur.

Çarık: Genellikle manda derisinden yapılır, halk çoğu zaman kendisi diker.

Şal Kuşak: Gömlek ve poturun üzerine katlanarak sarılır.

Yağlık: Kuşağa asılan veya bağlanan büyükçe bir mendildir. Genellikle sağ tarafa asılır.

Kurt Ağzı Şalvar: Adını paçasındaki kurt ağzına benzeyen şekilden alır.

Kadın Giysiler

Baş: Rengi kırmızıdır. Arkaya doğru yatırılır. Fesin ön kısmına değişik renkli kumaşlar ve boncuklarla süsleme yapılır.

Üç Etek: Üç parçadan dikilir. Aynı kumaşın değişik renkleriyle üçgen motiflerle süslenir.

Entere Şalvar: Ayak bilekleri içten bağlanacak şekilde dikilir.

Şalvar: Ayak bilekleri içten bağlanacak şekilde dikilir.

Önlük: Üç eteğin kumaşından değişik renk kumaşlar pul ve boncuklarla süslenir.

Bel Boncuğu: Bele bağlanır. İrili ufaklı boncuklarla örülür.

Yemeni: Deriden yapılır. İnce topuklu ve kırmızı renklidir.

Takı: Fese altın, boyna hamaylı, bele gümüş ya da altın kemer takılır.

Çorap: Renkli işlemeli yün çoraptır.

KEŞF-İ YOZGAT

EUROPEAN
SOLIDARITY
CORPS

Erasmus+

eurodesk
Türkiye

"Bu proje Avrupa Dayanışma Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmiştir. Ancak burada yer alan görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."